

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

•Danica• izhaja vsak petek na celi poli in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide •Danica• dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 24. decembra 1897.

List 51.

Božična pesem.

Leto vsako Jezus mili
Pride k nam z višav nebá.
V hlevci prvi so častili
Ga pastirci iz srcá.

K jaslicam nocoj hitimo,
Božji sin se nam rodi.
Njemu reve potožimo,
Saj pomoč nam rad deli.

Oj, raduj se duša vneta,
Slavo Jezusu zapoj!
Želja izpolnila sveta
Se nad zemljo je nocoj.

Hotimir.

B o ž i č.

Ni z lepa besede, katera bi imela toliko mikavnega in ljubeznjivega, ob enem pa tudi toliko pomenljivega in imenitnega v sebi. Saj obhajamo o božiču spomin za nas ljudi najimennitnejše in najvažnejše skrivnosti, večlovečenja Božjega Sina. Nekaj skrivnostnega ima v sebi ta sveta noč; tudi najtrje srce se gane in omehča, ko vidi žareče obraze in plamteče oči otrok, ki stoje pred jaslicami in pobožno zro na sveto Dete, ki se je narodilo svetu to noč, zopet se pomlade stari in z otroki vred vživajo božično veselje.

Stopimo tudi mi k jaslicam, v katerih leži ubogo in borno dete povito v plenice. A to dete je Bog sam, je sin Božji. O njem govoril je prerok Izaija: „Dete nam je rojeno in sin nam je dan in na njega rami je poglavarstvo, in imenuje se Prečudni, Svetovalec, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Poglavar miru.“ (9, 6). Njega

čakali so narodi 4000 let, Bog sam pripravljaj Mu je pot. A ko je prišel, bilo jih je le malo, ki bi ga bili spoznali kot tacega, kar je res bil. Svet, vzdihujoč v nesreči in nadlogi, stokajoč v propalosti in hudobnosti, ta svet je pričakoval zunanje mogočnega, imenitnega in junaškega Odrešenika, ki naj bi ga rešil. A tu leži dete v jaslicah, rojeno v uboštvu in pomanjkanju, v skalni duplini zunaj mesta, nobenega znamenja moči in veličastva ni na njem. To naj bi bil Odrešenik? Kdo pa je vedel zanj? Saj niti njegovi sorojaki niso vedeli, kaj šele širni svet, da se je to noč rodil Izveličar. Svet, ki ni poznal ponižnosti in samozatajevanja, tudi ne bi bil mogel umeti, da more Odrešenik nastopiti tako tiho in skromno. Zato je pa Jezus Kristus prišel na svet v jako bornih okolščinah, dasi je bil Kralj, Duhovnik, Učitelj.

Pa ravno takega Učitelja, Duhovnika in Kralja potrebovalo je človeštvo tedaj in ga potrebuje tudi še sedaj.

V adventnih slikah videli smo nekoliko vsaj, kako globoko se je pogreznilo človeštvo po padcu prvih starišev v razne grde pregrehe, kako daleč da je zašlo od pravega Boga. V posvetnih znamenjih in umetnostih dospeli so paganski narodi silno visoko, silno globoko pa so zabredli v pravi modrosti, ki nas uči Boga spoznavati in ljubiti. Njih modrijani niso vedeli skoro nič o Bogu, zadnjem namenu človeštva, in zato tudi ljudij niso mogli prav podučiti. Vkljub temu pa so se delali, kakor bi vse vedeli in znali, postali so silno ošabni in prevzetni, in marsikaj so si dovolili, kar se ni skladalo z njih modrostjo.

pa tudi ne z natorno postavo. „Če slepec slepca vodi, oba padeta v jamo“. Zapeljivci in zapeljani zašli so slednjič tako daleč, da niso vedeli kam. — Zato pa je bil Kristus, ki je prišel svet poučit, modrost sama. Le tako nas je mogel o vsem natanko poučiti. Pokazal nam je, da je prvo in zadnje, po čemer naj hrepenimo, Bog, pokazal je sredstva in pota, ki nas dovedejo do tega namena. On je vedel vse, znal vse, ker je bil vsegavedni Bog. Nastopal pa ni ošabno in mogočno, ker to ljudi oplašiti in odvrne, marveč bila ga je sama ponižnost, ljubeznjivost in krotkost. Tako je pripobil svet za svoj nauk, s svojim vzgledom ga je pa tudi učil teh čednostij, katere so mu prav zelo manjkale. In da je Jezus Kristus bil ponižen, kaže nam že njegovo rojstvo. V duplini zunaj majhnega mesta Betlehema pozabljen in zaničevane dežele judovske rodil se je po noči, le malo ljudij je vedelo zanj. Tudi dandanes mislijo mnogi učenjaki, da so modrost zajeli z veliko žlico, pa je niso, kajti pri vsej učenosti pozabijo le preradi na Boga. In svet jim verjame, ko Boga taje, in hodi za njim. Pri vsem tem pa so silno ošabni in se nosijo, kakor da so vzeli v zakup vso modrost. Glejmo na ponižno a neskončno modro dete v jaslicah, ki je pravi Učitelj!

Človeštvo pa je po prvem grehu zgubilo vso pravico do nebes, izgubilo tudi zmožnost pridobiti si jih. Prej otroci in prijatelji Božji, zdaj otroci jeze in njegovi nasprotniki. Greh, to jedino in neizmerno hudo, greh tlačil je svet v temo nevednosti in zmot, greh napravil je prepad med Bogom in človekom. Ljudje niso umeli zatajevanja, niso znali krotiti svojih strastij in jih podrežati razumu in volji. Tega žalostnega stanja odrešit prišel jih je Jezus Kristus. To Dete, katero leži zdaj v jaslicah, je oni Duhovnik „po redu Melkizedekovem na veke“, kateri je z neskončno popolno daritvijo spravil Boga in človeka. Daroval je samega sebe vedno in povsod Bogu Očetu za grehe svojih bratov, katerih meso je vzel nase. Takoj pri rojstvu prostovoljno trpi revščino in pomanjkanje. Izbral si je neznatno pred svetom in ubogo mater, rojen hotel je biti ne v kraljevi palači, katerih najlepša bi ne bila dovolj primerna za Kralja nebes in zemlje. Od zibeli pa do križa, vsa ta pot Kristusova je pot trpljenja in zatajevanja, darovanja in zadoščanja. Na križu dospela je ta daritev do vrhunca, zvršila se je popolna sprava med grešnim človeštvom in razžaljenim Bogom. Veliki Duhovnik Kristus odrešil nas je darujoč samega sebe Bogu Očetu. — S tem nas je odrešil, ob enem pa nas podučil, kako služimo Bogu v vedni daritvi in

samozatajevanju. Tak je moral biti Kristus, da je mogel spolniti svojo nalogo, prenoviti človeštvo. — Tudi v naših dneh potreba nam je pred vsem duha pokore in zatajevanja. Kdo se drzne tajiti, da ni naš čas grešen kakor malokteri? Ali ni pomanjkanje zatajevanja jeden prvih vzrokov današnjim gnilim razmeram? Vse hoče gospodovati, nihče ubogati, vse uživati, nihče delati, vse se veseliti, nikdo se krotiti. O nebeško Dete, uči nas vendar, kako se nam je treba po Tvojem vzgledu zatajevati, da rešimo sebe in družbo človeško. Daj nam duha pokore, da bomo zaupajoč na Tvoje neizmerne zasluge začeli živeti življenje otrok Božjih!

Ko je v Adamu ves človeški rod napovedal Bogu upor, rekoč: „Ne bom ti služil“, dal ga je Bog za kazen v roke drugemu glavarju, namreč glavarju teme in pekla, satanu. Ta je gospodoval po celem svetu, izvzemši malo Judejo, njemu v čast zažigali so kadilo pod kipi bogov in boginj, njemu so služili z najgršimi dejanji. Moč huhobnega duha bila je silovita. Temu pa je stopil nasproti Kralj miru in ljubezni, Jezus Kristus. Pahniti ga v brezdno peklenko in odvzeti mu moč nad človeštvom, to je hotelo nebeško Dete in to je tudi spolnilo. Stara poročila pripovedujejo, da so na sveto noč, ko se je rodil Jezus Kristus, umolknila premnoga preročišča, katera je vodil hudobni duh v škodo človeštvu. Komaj se je prikazal Odrešenik, začela je slabeti satanova moč. In po hudem boju tresčil je Gospod zmaja v pekel, priboril si je nadvlado nad svetom, Kristus postal je naš kralj! Pridite, počastimo našega Kralja, ki se nam je rodil, padimo pred njim na kolena in v molitvi se mu poklonimo. Ponižen je naš Kralj, njegov tron so borne jaslice, ali s tem prevrnil je prestol satanov, in zato mu pojmo hvalo. Če kdo gleda paznim očesom sedanji svet, mora pripoznati, da se vedno bolj udaja vladi satanovi. Rajše služijo njemu, ko pa Bogu. Z vsakim prostovoljnim grehom postanemo podložniki, sužnji hudobnega duha. A naš čas dela greh nalašč z vidnim zadovoljstvom. O, ne dajmo vendar vsaj mi gospodovati hudobnemu duhu v naših srcih, raji služimo temu v jaslicah ležečemu kralju, ker le on jedini je pravi in naš postavni Kralj. Kaže se nam sedaj seveda v revščini in ponižnosti, ker le s tem zmagal je on in zmagali bomo tudi mi v boju z hudobnim duhom; a ko se bode pokazal sodnji dan, ob drugem svojem prihodu, kot Kralj v vsem svojem veličastvu, bo nas zveste poplačal, nezveste pa zavrgel, in tedaj, če prej ne, bomo klicali: Kristus zmaguje, Kristus kraljuje. Kristus zapoveduje.

Cvetica iz rajskega vrta.

Vianney sezida sirotišnico, katero imenuje „providence“, t. j. previdnost. Čudeži, ki se gode v njej.

Kakor je mrgolelo revežev okrog božjega Učenika, ko je še hodil po zemlji, tako si je tudi dobro in usmiljeno srce Vianneyjevo privabilo revežev. Smilili so se mu posebno otroci, ki so morali že v otroških letih prosjačiti. Zlasti pa ga je srce bolelo, ko je gledal deklice, ki so po ulicah beračile. In kako ne! Saj taki otroci, ki so prisiljeni prositi kruha od hiše do hiše, še predno razločujejo, kaj je dobro in slabo, so pozneje cvet vsega hudega. Slabe družčine, slabi pogovori in vzgledi jih popolnoma zastrupijo. Zato je župnik Arski sklenil napraviti zavetišče za ženske sirote, hoteč pomagati trojni nevarnosti. Želel je otroke preskrbeti za starost, zavarovati slabi spol pred pretečimi nevarnostmi in v pomoč priti zapuščenosti.

Za cerkvijo je stala pripravna hiša. Kaj če bi bila moja! Kako blizu bi imel zavod, kamor bi hodil svojim gojencem tudi dušni kruh delit! Predno pa vpraša posrtnika za ceno, opravi devetdnevnicu v čast prečisti Devici, zaščitnici revežev, v trdni nadi, da mu bo ona pomagala. Hkrati obljubi vse svoje imetje darovati Bogu. Prav dobro mu je prišla sedaj renta, katero je dobival od brata kot zapuščino starišev. V svojih pismih, ki so prav podobni pismom vojaka, prosečega stariše, naj mu kaj pošljejo za „žbice“, ga prosi, naj mu pošlje denarja še za naprej. To pa še ni zadostovalo. Zato ukaže bratu, naj zastavi vso njegovo zapuščino. Dvajset tisoč mark ga je stala hiša, in blizu toliko je dobil za svoje imetje. Torej hišo je že imel. Toda zavod še ni ustanovljen, če zidovi stoje. Komu naj izroči vodstvo? V svoji župniji je poznal dve osebi, ki bi bili sposobni za to: Benedikto Lardet in Katarino Lassague, obe krepostni praktični in duhoviti ženski. Pošlje ju za nekaj časa v obližje k usmiljenim sestram, da se v potrebnem olikate. Ko se povrnete, postane jedna glava, druga pa srce zavodu.

Ko ste prišli v hišo, sta našli ondi samo lonec surovega masla in nekaj sira. Vse drugo sta morale od doma prinesiti. Malo dni potem se jima pridruži neka vdova Marija Chaney, ki je opravljala službo deklice. Kmalu na to je ponudila druga oseba svojo pomoč. Dobra njena roka je pokrila dokaj stroškov in nakupila zemlje in gozdov. Pozneje je Vianney to prodal že znanemu grofu. Rento, katero mu je dal kupec, je splačeval za zastavljeno dedščino, in skrbel za ustav. Podvzetni ustanovitelj je odprl zavod s tem, da je oznanil šolo za deklice. Podučeval jih je, kmalu pa je sprejel tri za svoje gojenke. To število pa je začelo rasti. Tudi iz sosednjih občin so se oglaševale deklice. Poslopje pa je bilo treba razširiti. Vianney sam je pomagal pri zidanju. Delal je malo, nosil opeko, kamenje in vse potrebno. Sedaj je že lahko vsprejel 60 deklic, in jih tako obvaroval postopanja in strašnih njegovih nasledkov. Pozneje jih je vsprejel še nekaj. Usmilil se je vseh, ki so ga prišle prosit. Pogoji so bili zapuščenost, revščina in pa dušna in telesna nevarnost. Posebno rad je sprejemal deklice stare po 15, 18 ali celo 20 let, katere so stariši zelo zanemarili, ali ki so kratile čas z lenarjenjem. Pa tudi 6 ali 7 let stare so mu dobro došle. Po leti so šle v službo, po zimi pa so se po-

vrnile v „previdnost“, da se utrdijo v kreposti. Z devetnajstim letom jih je navadno poslal med svet. Če je hotela gojenka iz samostana k usmiljenim sestram, ji je tudi vsega potrebnega preskrbel.

Pobožne učiteljice so jih podučevale v osnovnih naukih. Niso bile sicer Bog vé kako učene, vendar kar so znale, to so znale dobro. Učile so jih brati, pisati, šivati in plesti. Glava in srce ste dobili vsega. „Vedno sem odšel zadovoljen iz ‚previdnosti‘ župnika Arskega“, pripoveduje nadzornik. „Dobre sestre niso sicer učene, a so krepostne, in to presega vse prednosti. Deklice, ki pridejo iz tega zavoda, so izvrstne gospodinje.“ Sirotišnica ni bila podobna modernim ustanovam, ni imela svoje obleke, tudi hrana ni bila posebno izborna. Jedle so črn kruh in spale na slami. Vse je bilo priprosto in revno. Bogate pa so bile gojenke na svoji duši. S svojim izgledom jih je namreč Vianney navduševal, da so posnemale našega Zveličarja. V srce te je ganilo, ko si stopil med te otroke in jih gledal, kako pobožne molijo. V nedeljah in četrtekih so posebno častili sv. Rešnje Telo Uro za uro so se vrstile pred njim pobožne deklice. In če so zvedeli, da se je v kakem kraju zgodila kaka velika nečast Najsvetejšemu, so vstale po noči, in prosile pred tabernakeljem odpuščanja storjenim krivicam. Vsak dan, ko je pozdravljal zvon Kraljico nebeško, je prišel Vianney v veliko dvorano, katera je bila ob enem delavnica, učilnica in obednica, se vsedel k mizi in govoril po celo uro mladim poslušalcem. Ucepljal jim je v srce poglobitve verske resnice in sovraštvo do greha. Posebno rad jim je pripovedoval o satanu. Pravil jim je, kako srečer je človek, če služi Bogu, kako lepa je čednost, in kako nagnusna pregreha. Opominjal jih je, da morajo zlasti zunaj bežati pred grāšno priložnostjo, hrabro se bojevati proti skušnjavam in vedno moliti. Koncem jih je vspodbujal k ljubezni do bližnjega, v prvi vrsti do reveža.

Tako se je začela in razvijala „previdnost“. Početki so bili skromni, kakor pri vsakem delu, katero vodi Bog. In vendar je živelo okoli 80 deklic s postrežnicami, čeprav so jim bile na razpolago le obresti od 7000 frankov. Vianney je delil vse na „kredit“ božji, in kar je želel, vse se mu je posrečilo. Seveda so prišle ure, ko je bil v največji zadregi, in je skoraj mislil, da se je roka božja odtegnila — kjer hoče Bog posebno pokazati svojo moč, tam pripelje človeka tako daleč, da skoro obupa. A v tem trnnotku se prikaže njegova rešilna roka. Tako je bilo večkrat tudi tukaj. Dogodbe, katere so potrdile verodostojne priče, nam to spričujejo:

Nekega dne zmanjka kruha. Peka ni bilo v vasi in moke je bilo doma komaj za jedno pest. In vendar se je moralo preživeti nad 80 oseb. Prednica je bila vsa otožna, ni si vedela pomagati. „Kaj pa, če bi umesile samo peščico moke, ki jo še imamo?“ pravi jedna izmed učiteljic. To svetuje tudi župnik pokrovitelj. „Zaupajmo v Boga, ne bo nas zapustil!“ „Drugo jutro,“ tako pripoveduje Marija Chaney, je bila metrga (krušnica) polna. In čim bolj sem gnetla, tem več je bilo. Iz jedne peščice moke smo spekli 10 hlebov vsak po 23 funtov.“

Drugokrat je zopet pošel kruh. Sedaj pa tudi niti pšenice, niti moke, niti denarje ni bilo. „Vse kaže, da me je Bog zaradi mojih grehov zapustil. Kakor se vidi, bomo morali gojenke razpustiti in zavod

zapreti." reče Vianney ves obupan prednici. Predno pa stori osodepolni korak, gre še enkrat v kaščo, kjer je bilo žito spravljeno, da bi se še enkrat prepričal o bridki resnici, da je namreč vse zastoj. A glej čudo! Kašča je polna, kakor bi bili ravno sedaj novega žita pripeljali. „Glejte otroci!“ pravi ves vesel, „malo da nisem obupal nad previdnostjo Božjo, že sem vas hotel odposlati, a ljubi Bog me je zato lepo kaznoval.“ Cela vas je drla gledat čudovito žito, in mlinar je pozneje pripovedoval, da tako lepega žita še ni nikdar usipal.

Vianney je pripisoval ta čudež sv. Frančišku Regiškemu, katerega je imenoval oskrbnika zavoja in kojega ostanke je postavil med vreče v kaščo.

Večkrat je hodil Vianney obedovat v sirotišnico. Nekega opoldne je zopet ondi. Da gojenke posebno razveseli, jim sam deli juho. Bilo je pa je samo jeden lonec. Župnik je pa toliko delil, da ga je sestra, ki je drugikrat delila, jela svariti, naj malo daje, sicer ne bodo vse dobile. On pa le dalje deli, ker je juhe v loncu vedno jednako. Vsi so se nasitili, in še precej jo je ostalo.

Pri drugi priložnosti kupi Vianney mnogo žita od nekega moža svoje župnije. Ker pa ne more takoj plačati, odložita za nekaj dni. Ko pride določen dan, zopet nima, in še enkrat preložit. Tisti dan napoči, in Vianney zopet nima bora v žepu. Da si ohladi vročo in razburjeno glavo, vzame palico in gre na polje. Po poti mli rožni venec in priporoča sirote nebeški Pomočnici. Ko pride na kraj bližnjega gozda, zagleda ženo, ki je prihajala po hosti proti njemu. „Ali ste Vi župnik Arski?“ „Da jaz sem!“ „Tukaj je denar, ki sem ga Vam morala prinesti.“ „Ali za maše?“ „O ne, gospod župnik. Priporočam se v molitev!“ Pri teh besedah mu dá mošnjo denarjev, se obrne in gre isto pot, po kateri je prišla, ne da bi bila povedala, od kod pride, kdo je in čegava roka je dala zdatno svoto. —

Čudno se nam zdi, da je tako velika družina mogla shajati s tako malo sredstvi. Še bolj pa se moramo zavzeti, če slišimo, da je s temi podpiral Vianney tudi svoje revne župljane, ki so se v zadregi zatekali k njemu. Nesrečni oče, ki je hudo obubožal in ni mogel svojih petero otrok nič več preživiti pride k njemu, in mu potoži svojo nesrečo in bedo. „Le v Boga zaupajte, saj je dobrotljiv in usmiljen. Pojdite gori v mojo kaščo, in vzemite žita, kolikor ga morete nesti.“ To se je večkrat ponavljalo, in žitu se ni nič poznalo.

Vianney je to videl in smehljajoč je rekel: „No, sedaj vidite, da sem dal pravo ime zavodu. Povsod nas vodi božja previdnost. Ne obupujmo! Tudi za najrej izročimo vse v njegove roke.“ —

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Maribora. (Cerkev Matere milosti v Mariboru.) Od več strani nas poprašujejo naši dragi dobrotniki in Marijini častivci, kako nam kaj gre pri našem blaženem in trudapolnem delu — pri stavbi veličastnega Marijinega svetišča v Mariboru? V veliko tolažbo in veselje vseh naših dobrotnikov moramo pripoznati, da se mila in dobrotljiva roka Marijina povsod vidi in kaže in zatorej naše blaženo delo kaj lepo in mirno napreduje. Novi zvon . . . že

davno pojejo v krasnih zvonikih; tudi cerkvena ura se že glasi in cerkev kinčajo krasna nova okna! — Zdaj cerkev slikamo in kinčamo, in naša želja je, da bi bila slikarija dokončana v prihodnjem letu, ko bomo slavili zlati jubilej našega vkupnega očeta in po milosti božji našega velikega cesarja Frančiška Jožefa. Novi družniki še zmiraj pristopajo — naša družba šteje blizo 50 000 udov — in zdi se nam, da preblažena Mati Božja druge pokliče v svojo družbo, če stari družniki pozabijo na svoje dolžnosti. Sicer pa moramo izreči, da družniki večinoma ne pozabijo na milodare temveč z veliko skrbjo in gorečnostjo prinašajo Materi milosti svoje darove in temu ni čuda. Obhajamo namreč vsaki mesec slovesno sv. mašo v čast angeljev varuhov vseh družnikov v ta namen, da bi angeli Božji opominjali družnike na milodare in ti nebeški prijatelji našega bogoljubnega dela to storijo tako mило, ljubeznjivo in krepko, da družniki nimajo miru, dokler ne prinesejo ali ne pošljejo svojih milodarov! V imenu preblažene Matere Božje, Matere Milosti izrekamo svojo srčno zahvalo vsem našim blagim dobrotnikom za vso dosedanjo pomoč in prosimo enako mило in ponižno, naj nas tudi v prihodnjem letu ne zapustijo!

Sklepamo našo srčno zahvalo in mило prošnjo z geslom, ki smo si ga izvolili za naše bogoljubno delo:

Vse **po** Mariji! Vse **z** Marijo!
Vse **v** Mariji! Vse **za** Marijo!

P. K. H.

Iz Jugoslavije. (Nova cerkev sv. Jožefa.) — Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! in srčno zahvalo in naznanilo čitateljem „Zgodnje Danice“, dobrotnikom in dobrotnicam nove cerkve sv. Jožefa v Prjedoru. Znano je, da je bila nad 400 let ta jugoslovanska pokrajina pod kruto islamsko turško oblastjo; večina cerkva in cerkvenih naprav, verskih zavodov in posvetnih ustanov je treba znova postaviti in napraviti. Slovansko rimo-katoliško ljudstvo je pa v manjšini med drugoverci in poleg tega je še jako ubogo.

Pred „okupacijo“ ni bilo v mestu Prjedor in okolici rimo-katoliške občine, a sedaj je ustanovljena in se razširja in množi med razkolniki in mahomedanci. Nujno potrebno je bilo nove dostojne hiše Božje in družih cerkvenih naprav, a vse to treba je bilo na novo pričeti in napravljati; rimo-katoliška občina se je pa šele pričela in sestoji iz samih ubogih naseljencev in domačinov, koji niso zmožni sami oskrbeti in napraviti najpotrebnejše cerkvene stavbe in naprave. Tri leta že zidamo cerkev sv. Jožefa — sv. družine, pa je še ne moremo dogotoviti. Letos smo dozidali cerkveni zvonik in vse je pod streho. Cerkev in polovica zvonika je še treba ometati in ogladiti od zunaj. V cerkvi je treba stene olepšati, ker so vsled pomanjkanja denarja ostale surovo ometane, treba je oltarjev, krstilnice, prižnice, spovednic in družih cerkvenih stvari; v notrinji zvonika je treba pódov, stopnjic in zvonov.

Nova cerkev in zvonik sta močno zidana, v lepem in okusno romanskem slogu; ta stavba bode res častita hiša Božja in sv. Družine na zemlji jugoslovanski, kadar bode povse dogotovljena. Dosedaj se je upotrebilo za novo cerkev raznovrstnih snovij in plačo rokodelcem, v skupni vrednosti 16.000 gld., od teh smo dolžni za material in rokodelcem 1100 gld.

Treba bode še najmanj 8000 gld., da bode povse dogotovljena in dostojno z vsim potrebnim opravljena. Ni se pa tolika svota denarja dobila, niti izdala, ker podarilo se je mnogo že gotovih snovij in stavbinskih stvari, toda vsa vrednost je tolika

Veliko več bi pa taka in tolika stavba stala, ako bi se bila izročila kakemu stavbinskemu podjetniku. V velikem trudu, stiskah borbah in uboštvu se je spravljalo in delalo za to hišo Božjo in sv. Jožefa; pri početku smo imeli 16 gld., po človeško misleče in modrujoče, se je mislilo in govorilo: Bedaki, ker začno toliko cerkveno stavbo; nikdar je ne bodo zgotovili. — Siromaški in brez vseh sredstev smo začeli zaupajoč trdno na dobrotljivo previdnost Božjo, na pomoč naše ljube Gospe vedne pomočnice Marije Device, sv. Jožefa, sv. Antona Padovanskega in na milodarno podporo krščanske ljubezni bratov in sester naših po veri, cerkvi in narodu. In akoravno v nepopisnih težkočah, pomanjkanju in zaprekah, stoji vendar sedaj častita, prostorna in trdna cerkev v novi rimo-katol. občini med raznoverci, v deželi, kjer se prej pod dušmaninskim gospodarstvom in nasprotstvom kerščanstva niso smele zidati cerkve, ne se izpostavljati križ — odrešenje naše. Najbolj nas sedaj teži dolg, katerega ne moremo izplačati rokodelcem in trgovcem. Izdali smo to leto 4000 gld., a 1100 gld. smo ostali dolžni.

Zatorej naj zvonček sv. Jožefa milo zvoni, kliče in lepo prosi milodarne pomoči, da moremo hišo Božjo in cerkvene naprave dogotoviti in poplačati.

Novi milodari uporabljali se bodo za dogotavljenje cerkve, za glavni oltar Jezusa, Marije in sv. Jožefa, za desni stranski oltar lurske Matere Božje, za levi oltar sv. Antona Padovanskega, za prižnico in krstilnico. In, ako bi se moglo zbrati za dva zvonova. — Gospod Bog daj! Marija Devica sprosita, da bi se to novo leto, v času petdesetletnice „Zgodnje Danice“, zamoglo vse omenjeno napraviti in dogotoviti v vedni spomin „Zgodnje Daničnega“ jubileja in krščanske ljubezni vernih Slovencev.

V svetišču sv. Jožefa — sv. Družine opravljajo se ss. maše in molitve za vse žive in umrle dobrotnike in dobrotnice te cerkve in cerkvenih naprav.

Jezus, Marija in Jožef vam bodo pomočniki in in obilni povračniki v tem življenju, v smrtni uri in v večnosti!

Razgled po svetu.

Rim. Prihodnji konzistorij bo sklican meseca januarja. — Sv. oče se počutijo prav izvrstno, dasi se približuje zimski čas v Rimu. Slavní francoski akademik Brunetiere bil je v avdijenci pri sv. očetu. Prikupljivi značaj sv. očeta je napravil na nekdanjega francoskega prostožidarja velik utis. Obljubil je, da izda posebno delo proti Zolinemu „Rimu“. — Škof orleanski se je mudil nedavno v Rimu in prinesel akte, katere naj bi rabila pri kanonizaciji device Orleanske kongregacija obredov. Ako bo prišlo do tega, da prištejejo devico Orleansko blaženim se ne ve, ker mnogi trdijo, da je imel njen nastop prevelik politički značaj.

Avstrijsko. Po zadnjih burnih dogodkih vlada sedaj po mestih mir in red. Vendar pa še ni ugasnila iskra narodnega sovraštva, in treba bo le malo po-

pihati in nastal bo zopet plamen. Pogajanja se bodo morda zopet nadaljevala po novem letu. Da bi se srečno dokončala, je le malo upanja. Kajti Čehi so bili popustljivi do skrajnosti, več se ne more od njih tirjati in bi bilo nespametno, ko bi le za las odnehali, Nemci pa ne pripuste nobenih pravic Slovanom. Iz tega prav lahko sklepamo, da iz te moke ne bo kruha. Jedno dobro nado pa zamoremo gojiti. Slovenci, namreč da ne bo treba vlado tako prosjačiti, da nam podeli naše pravice, kajti zastopniki slovenski so se trdno združili z ostalimi Slovani in poštenimi Nemci in združeni bodo zahtevali svojih pravic. Pokazali bodo, da nismo Slovenci le v igračo in zasmeš Nemcev, ampak da hočemo biti samostojen narod. Doslej smo bili zadovoljni z obljubami, katere nam je dajala vlada, sedaj pa hočemo in zahtevamo dejstev.

Gradec. Pred nekaj meseci je Prusak dr. Wille na shodu brezvercev jako podlo govoril in grdil katoliško cerkev. Vsled tega se je moral zagovarjati pred sodiščem. Njegov odvetnik si je prizadeval na vse pretege, hoteč rešiti varovanca. Posrečilo se mu ni. Zatoženec je bil obsojen v sedemdnevni zapor.

V Krakovem je bil shod, katerega se je vdeležilo mnogo poljskih in čeških državnih poslancev in nebroj družega občinstva. Krščansko slovensko narodno zvezo sta zastopala 2 rusinska poslanca. Shod je pohvalil združeno desnico ter povdarjal nje solidarnost; konečno se je brzojavno pozdravil dr. Ebenhoch, Falkenhayn in podpredsednik dr. Fuchs. Shoda se je vdeležil tudi P. Stojalovski. Njegova strančica, dejal je, bode vedno podpirala v narodnem oziru slovansko večino. Kakor drugodi, tako so hoteli tudi tu socialni demokrati delati nered, a policija je kmalu napravila red ter zaprla nemirneže.

Meran. Znani avguštinec dr. Pius Mortara, ki se je pred nekaj leti mudil v Ljubljani, se je vkrcal na ladiji „Teutonicus“, ki ga odpelje v Ameriko. Njegov namen je ondi misijonariti in ako želi škof, hoče prevzeti tudi mesto profesorja modroslovja. Od l. 1881—1886 je podučeval na starodavnem vseučilišču v Oniate na Španjskem jako povoljno modroslovje. Zlasti pa koristilo mu bo znanje mnogih jezikov. V 7 jezikih more pridigovati in spovedovati. Ako se mu posreči, ustanovi v Ameriki avguštinski samostan.

Budimpešta. Piaristi so obhajali 300letnico, odkar je sv. Jožef iz Calasance ustanovil prvo šolo Piaristov v Rimu. V vseh 24 ogerskih mestih, kjer so nastanjeni Piaristi, so obhajali ta spomin. L. 1666 so se nastanili na Ogerskem, imajo pa sedaj 24 samostanov redovnikov je 390 in učiteljev 8760. Največ samostanov ima ta red na Španjskem in Ogerskem. Dosegel je na polju vzgoje in vednosti mnogo uspehov, zato je tudi vsestransko navdušenje ob 300letnici.

Hrvatsko. Ogrsi si kaj pridno prizadevajo, da bi pomažarili kar največ krajev po Hrvaškem. Le škoda, da je sedanji ban tako naklonjen Ogrom. To se je pokazalo pri zadnjih občinskih volitvah za deželni zbor. Vkljub pritisku in mnogim nezakonitostim se je posrečilo opoziciji spraviti 3 poslance v zbor. Žalostni časi!

Nemško. Zadnje dni se je posvetovala generalna sinoda o dvoboju. Akoravno je dal nemški cesar prepoved zoper dvoboje, so vendar, skoro bi rekel, na

dnevnem redu. Sinoda prizna, da je dvoboj zoper božjo zapoved, a iz tega stavka pa ne izpeljuje nikakih posledic. Ako bi bila sinoda dosledna, morala bi ona, ki se dvobojmeta, izobčiti iz cerkve, in ako pade mu zabraniti cerkveni pokop. A za to se protestantski pridigarji ne zmenijo. Konzistorijalni svetnik Hering se je izrazil, da sinoda ni zborovališče bogoslovcev in naposled opravičuje dvoboj in pravi, kako težko je hišnemu očetu, čegar čast in družina je bila užaljena, odvrniti dvoboj. Ali ni s tem indirektno odobral Hering dvoboja?

Berolin. Knezoškofijski komisar Neuber je postal delegat čez provinciji Brandenburg in Pommern, ki štejeta nad 280.000 katoličanov. Do sedaj je deloval 29 let kot župnik v severnem delu Berolina. — Nemškega cesarja brat je odpotoval s parnikom na Kitajsko, da zahteva ondi zadoščenje za umorjena katoliška misijonarja. V to svrhu je kardinal Kopp čestital cesarju.

Monakovo. Bogoslovska fakulteta je sklenila obhajati Kanizijevo slavnost, ki bo imela samo cerkveni značaj. Blaženi Kanizij je bil rektor vseučilišča v Ingolstatu, od katerega izhaja vseučilišče v Monakovem.

Francosko. V Melunu so odkrili spomenik slavnemu katoliškemu akademiku Pasteurju. — V budgetu za uk se je pritoževal radikalni minister Bourge, da se število dijakov na srednjih šolah vedno manjša, med tem ko narašča v jezuitskih šolah, dasi nimajo te nobene podpore od države. Celo brezverci pošiljajo svoje sinove v take šole, ker vedo, da dobivajo ondi dobro vzgojo.

Švica. 28. novembra so katoličani sklicali shod v Zürich, ki je bil jako dobro obiskan. Bilo je okoli 1000 poslušalcev. Glavni govornik je bil msgr. Burtser, ki je dokazoval, kako vidno napreduje katoličanstvo v Švici. Pred 50 leti je bilo v kantonu Zürichu okoli 6000 katoličanov in danes jih je nad 60.000. Koliko večja žetev pa bi bila, ako bi imeli dovolj pomočkov. Veliko pomanjkanje katoliških cerkva in šol mnogo ovira delovanje. Pohvalil je požrtvovalnost katoliških delavcev, ki dasi težko, vendar radi prinašajo darila za zgrajenje in zidanje novih cerkva. Koliko morajo prestati katoliški duhovniki, ki morajo hoditi od kraja do kraja ter zbirati raztresene vernike, da jih poučujejo. Ne nasprotujejo jim samo protestantski pridigarji marveč tudi „starokatoličani“. Vendar pa število zadnjih jako pojema in upamo, da bo čez nekaj let v Švici samo njih ime še ostalo. — Katoliški list „Basler Volksblatt“ obhaja je nedavno petindvajsetletnico svojega obstanka. Mnogo težav je moral prestati, a odpira se mu boljša bodočnost. Tudi v Bernu lepo napreduje katoliško življenje. Kmalu bo dodelana katoliška cerkev, ki bo jedna najlepših in kras mesta.

Nizozemsko. Sv. oče, saksonska kraljica in nizozemska vladarica so poslali večje svote za spomenik Tomaža Kempčana. Vladarica, ki je kalvinka, je poverila katoliškemu župniku, v čegar cerkvi bo stal spomenik, oranijski red.

Angleška. (Katolicizem na Angleškem) M. de Bernard piše v „La Croix“: Pred 47. leti se je Angleška vsa dvignila in kakor na novo prebudila. Leta 1850. je ustanovil nepozabni papež Pij IX. na Angleškem cerkveno hierarhijo in imenoval Wise-

mana kardinalom in nadškofom westminsterskim. Angleška se je silno razljutila radi tega in se je zaklela, da se bo maščevala. Osveta je izbuknila v „naredbi proti cerkvenim ukrepom“, s kojo je odredila kazen 10 livr sterlingov vsakemu katoliškemu škofu, ki bi si nadel ime katerekoli angleške škofije. V XVI. veku je bilo nekaj podobnega, a takrat je bilo še hujše. Henrik VIII je zaprisegel maščevanje papežu, ker je svetega škofa Rochesterskaga (Fišerja) imenoval kardinalom. Naj papež le pošlje kardinalski klobuk, bom že jaz skrbel za to, da ne bo glave, ki bi ga nosila,“ rekel je krutnež, in tako je tudi učinil. Prezvetni nasilnik je hotel s tem korak papežev popolnoma uničiti in osmešiti. Neki londonski list je prinesel v ta namen karikaturu lorda Johna Russela v upravi železničarja, ki daje kardinalu Wisemanu dekret, po katerem se more zadnji preseliti iz Westminstera v Melipotamus, kjer je bil preje škof. A to se mu ni posrečilo. Njegov odlok se ni izvršil, in leta 1871 je bil ukaz tudi preklican. Dandanes pa imajo angleški škofje vse prosto in vlada sama se zateka k njim. Katoličani imajo neomejeno slobodo. Zadnje nedelje je šla velika procesija iz cerkve angleških mučenikov krog Tower tilla, kjer so bili mučeni, po bližnjih ulicah med nešteto množico, katera je z vsem spoštovanjem izkazala dolžno čast. Slične javne svečanosti se sedaj vrše često na Angleškem. Hvala Bogu za tolik napredek v zadnji polovici stoletja.

Švedska in Norveška. (Napredek katoliške cerkve.) „V Petit Belge“ popisuje Feliks de Breux ki je potoval po Skandinaviji, napredek krščanstva na Švedskem in Norveškem. Med drugim piše tudi to le: V drugi polovici našega veka je začel v onih deželah, ki so vredne, da jim zasije resnica sv. vere, pihljati čistejši in milejši veter. Na Švedskem se dopušča katoliško bogočastje, slobodno je tudi na Danskem in Norveškem. Katoliške občine in cerkve ima Stockholm, Guthenbourg in še druga mesta. V Stockholmu sta dve katoliški cerkvi. — Vsled slobode, katero varuje novo javno pravo, se na Švedskem katoliška cerkev nič več ne preganja in rodovitna duhovna mati je začela svoje delo. Največja zapreka, ki jo še ovira, je prevzetnost, ki poganja iz vednosti ali znanosti. Mnogo Švedov po gradovih noče verovati v Jezusa Kristusa, brigajo se le bolj za znanstveni napredek. Vendar pa so se začeli tudi grajščaki in plemenitaži spreobračati. Tudi na Norveškem in Danskem je povrat v katol. cerkev prav živahen. V Kopenhagenu sem obiskal lepo residenco očetov Jezuitov, ki so sezidali svoj kolegij blizu grada Charlottenlanda. V Ordrup-u imajo tudi svoj samostan redovnice, ki se posvečujejo molitvi in strežejo bolnikom. V mestu in okolici so zelo priljubljene. V Stockholmu in Kristijaniji imaje prave bolnišnice pod upravništvom usmiljenih sester. Vsakega — naj bo luteran ali slaboumen — sprejemajo v bolnišnico. One sestre so tako popularne in priljubljene, da morejo brezplačno potovati po železnicah in ladijah broderskih društev. — Zanimiv je tudi verski preobrat na Norveškem. Začetkom preteklega stoletja ni bilo ondi nobenega katolika. In danes? Cerkev na Norveškem je bolj slabotna nego kjer si bodi v Evropi. Zakon od leta 1891. je dovolil cerkvi, da imenuje ona sama svoje služabnike. Katoliški duhoven je v celem svojem okrožji kakor javni faktor. Pogodba pred njim narejena, je veljavna tudi pri državi. Ka-

toličani so prosti vsega davka, ki je namenjen v korist državni cerkvi. Bogočastje je povsod slobodno in javno priznано. Najsvetejši zakrament se sme nositi v javnih procesijah po mestu. Spremlja ga redarstvo v praznični opravi. Luteranci sami prineso sveč, da okrase postaje. Samo še nekaj je prepovedano: Jezuitom je prepovedano ondi se nastaniti in pridigovati. A upati smemo, da se bo tudi to kmalu dovolilo.

Med Turčijo in Grško se je konečno vendar definitivno sklenil mir. Sultan in grški kralj Jurij sta podpisala mirovno pogodbo. V Tesaliji je nastala kužna bolezen med grškimi vojaki. Mnogo jih je že pomrlo. Vlada je odredila, da se povrnejo domov.

Egipt. Pred mesecem se je povrnil sem generalni vikar Koptov Saba el Lail, ki je potoval po Belgiji, ter nabiral ondi darove za Kopte. Število rokodelskih Koptov vedno narašča. Samo v gorenjem Egiptu je prestopilo v katoliško cerkev 10 000 Koptov. 13 vasij nima nobene kapele. Celi okraji prosijo prestopka v pravo cerkev. — Pomagajmo z milodari razkolnim bratom, najmanjši dar bo hvaležno sprejet!

Kanada. Zastopniki časopisov vseh ver in strank so izročili nadškofu Bruchesi-u montrealskemu povodom njegovega potovanja v Rim udanostno izjavo za sv. očeta. in posebno čestitko k njegovi 60letnici mašništva.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec gruden (december) 1897.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Ljudski misijoni.

b) Posebni nameni:

25.) **Božič.** Duhovno prerčenje narodov v Kristusu. Najbolj zapuščeni. Krščanski prijatelji otrok.

26.) **Sv. Štefan.** Oni, ki se pripravljajo na duhovski stan. Katoliške dujaške zveze. Spreobrnjeni v stiskah.

27.) **Sv. Janez.** Da rase pobožnost k Srcu Jezusovemu. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Samostanski prednik in njega družina.

27.) **Nedolžni otročiči.** Dušni blagor otrok v brezverski, nenravni okolici. Društva Kanizijeva za varstvo mladine.

29.) **Sv. David.** Priprave za važne volitve na Nemškem in Francoskem. Da se povzdigne častenje sv. pisma. Imenitni grešniki.

30.) **Sv. Sabin.** Moška društva na Češkem in Moravskem. Da se društva telovadcev in ognjegascev oproste nekrščanskega vpliva.

31.) **Sv. Silvester.** Zahvala in skesani konec starega ter vredni pričetek novega leta. Vse doposlane pa še ne uslišane prošnje. Udje molitvenega apostoljstva in bratovščine Srca Jezusovega, ki so v decembru umrli in bodo umrli v januarju.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev

varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše detele poboje, umore in samomare, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — A. T. se zahvaljuje in ob enem še nadalje priporoča presv. Srcu Jezusovemu, praškemu Jezusku. in sv. Antonu za pomoč v veliki britkostni in težavni zadevi.

Zahvala:

Čast in hvala Mariji prečisti Devici, sv. Jožefu in sv. Antonu, za dosego neke milosti, ki sem jo zadobila na njih priprošnje v neki časni zadevi. Obljubila sem, ako bom uslišana, zahvalo naznaniti in s tem spolnim svojo dolžnost. M. S.

Molitev,

(ktero naj bi molili udje molitvenega apostoljstva.)

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s tistim Božjim namenom, s katerim si Ti, sam Bog, Gospoda poveličal nekdanj na zemlji s Svojim presv. Srcem, in Ga še sedaj neprenehoma v najsv. Zakramentu po vsem svetu do konca časov poveličuješ, in da posnemam presv. Serce preblažene, vselej brezmadežne Device Marije, Ti darujem danes in vsak hip današnjega dneva vse svoje namene in misli, vsa svoja čutila in želje, vsa svoja dela in besede. (100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 1885.)

Zlasti Ti jih darujem za duhovne vaje, kakor tudi za vse v tem mesecu in zlasti današnji dan udom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa, stori, da Te vedno bolj ljubim! Amen. (Vsakokrat 300 dnij odpustka: enkrat v mesecu, če se moli vsak dan, popolni odpustek. Pij IX. 26. listop. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje! (300 dnij odpustka vsakokrat. Pij IX. 1852.)

O sveti Jožef, predpoda in varh častilcev presv. Srca Jezusovega, prosi za nas! (100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 1892.)

Sveti nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, bl. Peter Kanizij, prosite za nas!

Listek za raznoterosti.

Odlikovanje. Presvitli cesar so odlikovali našega prevzvišenega knezonadškofa z redom železne krone I. vrste. S tem činom so pač priznali presvitli cesar sami velike zasluge našega preljubljenega vladike. Le žal, da nas bodo v kratkem zapustili in šli kot nadškof v Gorico. Cela dežela kranjska, zlasti pa še duhovščina bo žalovala za nenadomestno izgubo! Mi le želimo iz srca prevzvišenemu gospodu nadškofu, da ga božji blagoslov povsodi spremljaj in da naj ne pozabi svojih udanih mu vernikov.

Duhovniške spremembe. Č. g. župni upravitelj Anton Žnidaršič je dobil župnijo Osilnico. Prezentovani so sledeči gg.: Janez Jelenec za župnijo Ledine, Leopold Rihar za župnijo Gojzd, Franc Pavlin za župnijo Dragatuš.

Č. g. Evgenij Lampe, kapelan na Bledu, je napravil strogi izpit iz bogoslovja na graškem vseučilišču. Čestitamo!

Umrli je 15. t. m. Andrej Martinčič, vpokojeni duhovnik v Lokvi. Rojen je bil 20. nov. 1823. v Samotorci pri Horjulu. Naj počiva v miru!

„Slovenski Narod“ se prav po nepotrebnem zaletava v cerkev. Ko ne more ničesar iztakniti zvonaj, kar bi spravil v svoj umazani list, pogleda včasih tudi v cerkev; in kakor hitro vjame kako nevšečno besede, jo brž raztrobi po svetu. Nedavno se je mudil pri krščanskem nauku v stolici. Ko bi g. pridigar hvalil raz lece liberalizem in socialno demokracijo, gotovo bi bilo „Narodovemu“ dopisunu všeč, ker pa svari govornik ljudstvo ter je prav podučuje, mu to ni ljubo. Kaj ne, resnica v oči bôde? Naj pride dopisunček še večkrat v cerkev, morda še kaj iztakne.

Ob novem letu prične izhajati krščanskodelavski list „Glasnik“ trikrat na mesec. Cena mu je samo 1 gl. List je vrl in priporočila vreden.

V Novem Mestu so dobili notarski in odvetniški pomočniki nedeljski počitek. Gotovo lep vzgled, katerega naj bi posnemali tudi drugi notarji in advokati, pomneč, da je nedelja Gospodov dan in odločen v počitek.

Četrta zapoved božja. Lep vzgled, kako naj otroci, dasi so že odrasli, spoštujejo svoje stariše, dal je že večkrat sedanji knezonadškof olomuški dr. Kohn. Ko je bila njegova silno stara mati, ki je sredi oktobra t. l. umrla, zelo bolna, prišel je tolažit jo in pri odhodu prosil jo je, naj mu da svoj zadnji materin blagoslov.

Mrtva roka. Pravijo, da duhovniki le denar na kup vlečejo in nič ne pomagajo revnim. Kako res da je to, kaže nam naslednje: Župnik Kneipp sezidal je tale poslopja: Staro zdraviliško poslopje za 61.800 gl., novo zdravilišče, k temu je dal 45.000 gl. Dalje otroško zavetišče, stalo je 168.000 gl., Kneipianum 60.000 gl., dekliško šolo za 36.000 gl. Vse te stavbe pa je podaril deloma usmiljenim bratom, deloma nekemu ženskemu redu. Pred svojo smrtjo podaril je ubožni blagajni v Würishofenu 6000 gl., semenišču v Dillingenu, koder se je šolal, 18.000 za revne bogoslovce. Vsega skup je podaril Kneipp okrog 397.000 gldinarjev. —

Kako je svetinja Marije Pom. čudežno ozdravila dve bolni osebi. „Poklican sem bil“ — tako je nedavno pisal neki duhovnik — „k bolni deklici ki je trpela hude bolečine vsled vročice. Mešalo se jej je že tako hudo v glavi, da sem obupal nad njo, da bi še ozdravela. Obesil sem jej svetinjo okoli vratu ter odšel. Ko sem jo obiskal drugi dan, jo najdem pri popolnej zavesti. In kmalu potem je tudi popolaoma okrevala. —

„Deklica, ki je v šolo hodila, je mnogo trpela vsled bolečin v črevih. Vedno je zdihovala in klicala na pomoč. Vsem, ki so jo slišali, se je v srce smilila. Mnogo je morala pretrpeti njena mati. Prišel sem k deklici ter jej dal svetinjo Matere Božje poljubiti. Naročil sem jej, da naj vselej poljubi svetinjo, kedar jo bodo napadale bolečine. To jej je tako pomagalo, da ni za naprej več zdihovala in v kratkem času res ozdravela.

Mati Božja, zdravje bolnikov, nam ne bo izprosila samo telesnega zdravja, ampak tudi dušno, ki je veliko večje vrednosti.

Prebivalstvo na Kitajskem. Velikanska država Kitajska se peli v 19 pokrajin. Po zadnjem ljudskem

štetju šteje: 1.) Fokian 25.235.184. 2.) Honan 21.009.977. 3.) Hunan 22.120.649. 4.) Hupe 34.339.525. 5.) Jünnan 6.114.150. 6.) Kansu 9.750.645. 7.) Kiangsu 24.594.915. 8.) Kiangsi 21.974.098. 9.) Kwangsi 8.527.387. 10.) Kwangtung 29.852.112. 11.) Kweičeu 4.840.900. 12.) Nganhwei 35.810.000. 13.) Schansi 11.050.764. 14.) Schantung 37.437.672. 15.) Schansi 8.473.045. 16.) Sztschwan 79.493.058. 17.) Sinkiang 1.286.584. 18.) Tschekiang 11.942.656. 19.) Tschili 29.400.000 prebivalcev.

Prebivalstvo cele Kitajske znaša torej 423.157.300 duš; k temu se pridružijo še tri provincije kitajske Mandžurije, ki štejejo skupaj 5.750.906 prebivalcev; vrh tega pripada Kitajski tudi kineški Tibet s poldrugim milijonom. Mongolija (2.000.000) in še nekaj drugih okrajev. Potemtakem šteje vse kitajsko cesarstvo do 433 milijonov. Človek se po pravici ustraši tega groznega števila ako pomislimo, da je med njimi le nekaj tisoč katoličanov! Vsi drugi, toliko milijonov, služijo še vedno ostudnemu malikovalstvu. Kako silno so torej potrebni misijoni na Kitajskem.

Dobrotni darovi.

Za monsign Jeranovo dijaško mizo: »Ž-ska ljudska šola« pošlje pod naslovom: »Reveži revežem« 1 gl., upajoča, da slavni pokojnik Jeran tudi nje ne bode pozabil pred prestolom Božje milosti. — J. O. iz Kamnika 10 gl. — Neimenovana 1 gl. —

Za kruhe sv. Antona: Neimenovana 1 gl. 70 kr., priporočujoč dve osebi v molitev. — Gospa Trdina 1 gl. — L. A. 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Ivan Medvešek, provizor v Mozirji, 35 gl. 51 kr. — Jože Tavčar, cerkvenik na Brezjah, 5 gl. 50 kr. — Lorenc Eržen iz Rudnega 3 krone. — »Ž-ska ljudska šola daruje za sv. Detinstvo za l. 1898. 1 gl., proseča od nebeskega Deteta Jezusa za mladino in učenitvo, obilico Božjega blagoslova za dušo in telo. — M. P. 24 kr. — Čast. g. Henrik Povše, kapelan v Žužemberku 68 gl. — Čast. g. Fr. Jereb, župnik v Zaspah 6 gl. — Čast. g. G. Žagar, kapelan v Dobrepoljah 53 gl. — Čast. g. Martin Poljak, župnik na Ajdovcu 5 gl. — Čast. g. Feliks Zavodnik, duh. vodja uršulinskega samostana v Škofji Loki 40 gl.

Za kruhe sv. Antona: Neimenovana v zahvalo 5 gl. — Neimenov. 2 gl. — Gospa Trdinova 1 gl. — El. Spinar iz Čavna 50 kr. — L. A. 5 gl.

Za sv. Očeta so darovale naslednje župnije: Stranje 8 gl. Vranja Peč 5 gl. 27 kr., Komenda 8 gl., Homec 5 gl., Vodice 4 gl. 80 kr., Gojzd 10 gl. 10 kr., Gornji Tuhinj 6 gl. — Spodnji Tuhinj 7 gl. Kamnik 71 gl. 9 kr., Selce pri Kamniku 10 gl. — J. O. iz Kamnika 10 gl. — »Ž-ska ljudska šola daruje sv. očetu Leonu XIII. kot mali novoletni darek 2 gl. z željami in prošnjo, naj bi oni prosili njenemu učenitvu in mladini darove sv. Duha in Božjo pomoč pri vsem njenem djanju in nehanju.«

Za kristjane na Jutrovem: Iz Kamniške župnije 9 gl. 24 kr. —

Za družbo sv. Bonifacija: Kamniška župnija 8 gl. 11 kr. Za najpotrebnejši misijon na Jutrovem: G. M. N. iz Zapog 5 gl. —

Za razširjanje sv. vere: Frančiška Demšar 1 gl.

Za Marianhill: G. M. N. iz Zapog 5 gl. — Več dobrotnikov 115 gl.

Za razne misijone: Neimenovani po g. kapelanu Brešarju 3 gl. —